

Ensamkommande barn som har avvikit

Samverkansplan och förslag till rutiner för Uppsala län

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

LÄNSSTYRELSENS
MEDDELANDESERIE

2018:07

ENHETEN FÖR SOCIAL HÅLLBARHET

ISSN 1400-4712

Författare: Karin Hermansson

Länsstyrelsen i Uppsala län

Bäverns gränd 17

751 86 Uppsala

Tfn: 010-22 33 000 (vxl)

E-post: uppsala@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsens meddelandeserrie 2018

ISSN 1400-4712

Du hittar rapporten som pdf-fil på vår webbplats:

www.lansstyrelsen.se/uppsala

Innehåll

Förord	4
1. Inledning.....	5
1.1 Bakgrund	5
1.2 Barnets rättigheter	6
2. Ansvars-beskrivningar och gemensamma definitioner.....	7
3. Att förebygga att ensamkommande barn avviker	9
Vad händer i ankomstskeppet?	9
Vad händer efter anvisning till kommun?	9
Förebyggande insatser från respektive aktör	9
Checklista i förebyggande syfte.....	12
4. Rutiner när ett barn avviker	13
Agerande när ett barn avviker	14
5. När ett barn påträffas.....	17
Checklista: agerande vid påträffande av ett avvikt barn.....	17
Socialtjänst	17
Polisen	17
6. Information och checklistor till dig som i ditt frivilliga arbete träffar ensamkommande barn.....	18
7. Övergripande rekommendationer till länets aktörer.....	19
8. Kontaktuppgifter och stödmaterial	20
8.1 Kontaktlista för barn och ungdomar som behöver stöd	20
8.2 Kontaktlista för dig som är vuxen och möter ensamkommande barn	21
8.3 Kontaktlista Uppsala län	22
8.4 Tillgängligt stödmaterial	23

Förord

Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ensamkommande flickor och pojkar som försvinner ur myndigheternas mottagningsarbete löper särskilt stor risk att exploateras. De hamnar helt utanför samhällets skyddsnät och lever en mycket osäker tillvaro. Barns försvinnande är ett komplext samhällsproblem som berör många aktörer, och det är en utmaning som vi måste lösa tillsammans. För att öka skyddet runt de ensamkommande och säkerställa att deras mänskliga rättigheter tillgodoses behöver alla som möter barnen i sina verksamheter bättre samordna insatserna. Ingen enskild myndighet eller organisation kan skydda barnen på egen hand. För att främja en länsgemensam samverkan har ett nätverk av aktörer sedan början av 2018 arbetat med frågan. Arbetet har medfört en ökad kunskap om detta komplexa problem, och har resulterat i denna samverkansplan.

Innehållet i planen bygger på rekommendationer från en regional arbetsgrupp och andra läns samverkansplaner. Varje aktör har ett eget ansvar att säkerställa att de rutiner som föreslås i denna plan överensstämmer med det regelverk som omfattar den egna verksamheten och att de i relevanta delar implementeras i verksamheten.

Samverkansplanen vänder sig till dig som i din tjänst eller frivilligarbete möter ensamkommande barn, till exempel god man, socialtjänst, boende, skola, sjukvård, fritidsverksamhet och polis. Målet med planen är att vi, genom samverkan, ska skapa ett tryggare nät runt de ensamkommande barnen i Uppsala län. Planen tydliggör de offentliga aktörernas ansvar och roller och hur de olika aktörerna bör samverka för att förebygga att ensamkommande barn försvinner samt hur de bör agera vid ett försvinnande. I planen finns även konkreta tips på hur du som möter ensamkommande barn i ditt frivilligarbete kan agera och vart du eller barnet kan vända er för mer information och stöd.

Planen ska ses som ett levande dokument som revideras vid behov. Den är ett viktigt steg i en utvecklingsprocess där vi kontinuerligt ökar vår kunskap och förbättrar våra strukturer till skydd och stöd för utsatta barn, oavsett deras legala status, nationalitet och om vårdnadshavare finns i landet eller inte.

Låt oss gemensamt skapa en tryggare tillvaro för ensamkommande barn som söker skydd i Uppsala län. Ensamkommande barns försvinnanden måste alltid tas på allvar av oss alla!

Göran Enander,
Landshövding
i Uppsala län

1. Inledning

Syftet med denna samverkansplan är att tydliggöra hur vi kan samverka i länet för att förebygga att barn försvinner, agera mer samordnat när ett försvinnande har inträffat, samt effektivisera och utveckla arbetet när ett barn påträffas. Samverkansplanen erbjuder konkreta arbetssätt, rutiner och checklistor för länets aktörer som träffar ensamkommande barn i sina verksamheter. Samverkansplanen vänder sig till dig som möter eller beslutar i frågor som rör ensamkommande barn, till exempel god man, inom socialtjänst, boende, skola, sjukvård, polis eller frivilligsektor.

1.1 Bakgrund

De ensamkommande barn som söker asyl befinner sig i en speciellt utsatt situation som kräver extra insatser och beskydd av mottagarlandet. Sverige har genom barnkonventionen åtagit sig att skydda alla barn som befinner sig i landet, oavsett legal status. FN:s kommitté för barnets rättigheter kritiserade Sverige i sin senaste granskning från 2015 för att många ensamkommande barn försvinner och pekade specifikt på bristande åtgärder/utredning när ett försvinnande konstaterats.¹ Barnrättskommittén rekommenderar effektivare åtgärder för att öka skyddet för dessa barn.

Länsstyrelsernas arbete

I januari 2016 fick Länsstyrelserna ett regeringsuppdrag att i samarbete med andra relevanta myndigheter och aktörer genomföra en nationell kartläggning av ensamkommande barn som försvinner, analysera och föreslå åtgärder för att förebygga att ensamkommande barn försvinner, samt sprida

resultat och metoder till myndigheter, kommuner, landsting och andra berörda aktörer. Arbetet resulterade i den nationella kartläggningen *På flykt och försvunnen* som bland annat konstaterade att det i maj 2016 var 1829 ensamkommande barn som var registrerade som avvikna, vilket motsvarar 4 procent av de barn som kommunanvisades mellan januari 2013 och maj 2016. Pojkar var överrepresenterade bland de som var avvikna. Kartläggningen visar också att barn med medborgarskap i länder som sällan beviljas asyl avvek i större utsträckning än andra barn.

Under 2017 arbetade länsstyrelserna med att sprida de resultat och metoder som tagits fram på nationell nivå. Under 2018 har länsstyrelserna haft i uppdrag att ta fram enhetliga regionala rutiner för arbetet med ensamkommande barn som försvinner. Denna samverkansplan är den regionala rutinen för Uppsala län.

Arbete i Uppsala län

Länsstyrelserna publicerade i oktober 2017 en regional rapport om ensamkommande barn som försvinner. Rapporten visade att det under perioden 1 januari 2013 – 31 maj 2016 anvisades totalt 1486 ensamkommande barn till Uppsala län varav 48 var registrerade som avvikna vid ett nedslag den 31 maj 2016, vilket motsvarar 3,2 procent av det totala antalet. Sett mot den nationella statistiken ligger detta något under genomsnittet men ändå i stort i linje med hur det ser ut i resten av landet. Rapporten visade också en brist på rutiner för förebyggande av avvikningar samt att få kommuner har aktuella rutiner för agerande när ett barn avviker. Majoriteten av länets kommuner lyfte behovet av fler kunskapshöjande insatser samt ökad samverkan i frågan, vilket ligger i linje med de

¹ FN:s kommitté för barnets rättigheter (2015). "Sammanfattande slutsatser och rekommendationer avseende Sveriges femte periodiska rapport", s. 11. <https://www.regeringen.se/4a195a/contentassets/926a>

[c0a6a55940d69961ab07466dacab/crc-kommittens-slutsatser-och-rekommendationer-2015-03-06-svensk-oversattning.pdf](https://www.regeringen.se/4a195a/contentassets/926a)

samlade resultaten från den nationella kartläggningen.

En regional arbetsgrupp

Mot bakgrund av resultaten i den regionala rapporten sammankallade Länsstyrelsen i Uppsala län en regional arbetsgrupp i syfte att ta fram en regional samverkansplan.

Arbetsgruppen har bestått av representanter från Uppsala kommun, Enköpings kommun, Älvkarleby kommun, Region Uppsala, Polismyndigheten, Migrationsverket, Uppsala Stadsmission samt Svenska kyrkan. Arbetet har pågått sedan januari 2018 och har förankrats i ett flertal regionala nätverk.

Denna samverkansplan och de rutiner och arbetssätt som rekommenderas är baserade på arbetsgruppens arbete samt annat tillgängligt material, inklusive samverkansplaner framtagna i andra län. Varje aktör är ansvarig för att stämma av att de arbetssätt och rutiner som föreslås är förenliga med respektive organisations regelverk, inklusive sekretessbestämmelser, och att de i relevanta delar implementeras i verksamhetens interna rutiner.

Uppföljning och revidering

Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning och eventuella revideringar av planen. Länsstyrelsen ansvarar även för att sprida och informera om planen, medan varje samverkanspart ansvarar för att planen blir känd och implementerad i den egna organisationen.

1.2 Barnets rättigheter

Sverige har genom barnkonventionen åtagit sig att skydda alla barn som befinner sig i landet, oavsett legal status. Barn och unga som kommer till Sverige utan sina vårdnadshavare har samma rättigheter och omfattas i grunden av samma regelverk som andra minderåriga som av olika skäl inte kan bo med sina föräldrar. Genom att se barnen som de rättighetsbärare de är kan offentliga aktörer och frivilligorganisationer i länet

minska deras utsatthet och tillsammans med de unga främja och förebygga avvikanden och försvinnanden.

Hela den offentliga sektorn och dess anställda ska respektera, skydda och uppfylla konventionen.

Av särskild relevans är barnkonventionens artikel 22, som ålägger konventionsstaterna att vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att ett barn som söker asyl eller anses som flyktning får lämpligt skydd och humanitärt bistånd. Konventionsstaterna ska samarbeta med FN och andra behöriga organisationer för att skydda och bistå ett sådant barn och för att spåra föräldrarna eller andra familjemedlemmar, i syfte att barnet ska kunna återförenas med sin familj. Om föräldrar eller andra familjemedlemmar inte kan påträffas ska barnet ges samma skydd som andra barn som av något skäl berövats sin familjemiljö.

Barnkonventionens fyra grundprinciper

I barnkonventionen finns fyra grundprinciper som ska ingå som en naturlig del i alla beslut och åtgärder som rör barn:

- 1. Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras (artikel 2)*
Principen innebär att alla barn ska behandlas lika. Förbudet hindrar inte, utan kan tvärtom kräva, en differentiering på grundval av olika skyddsbehov, till exempel ålder och kön.
- 2. Principen om barnets bästa (artikel 3)*
Principen om barnets bästa är ett dynamiskt koncept som kräver att man gör bedömningar anpassade till det specifika sammanhanget. En av de viktigaste delarna i prövningen av barnets bästa är att barnet har rätt att få uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör barnet och få sin åsikt beaktad, med hänsyn tagen till sin ålder och mognad. För att ett barn ska kunna göra sin röst hörd och för att barnets åsikter ska beaktas krävs att barnet får all relevant information som erfordras.
- 3. Rätten till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6)*

Varje barn har en inneboende rätt till livet och konventionsstaterna ska till det yttersta av sin förmåga säkerställa barnets överlevnad och utveckling.

4. Rätten att bilda och uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som rör barnet självt (artikel 12)

Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till dess ålder och mognad.

2. Ansvars- beskrivningar och gemensamma definitioner

För att möjliggöra en förbättrad samverkan och likvärdighet är det viktigt att länets aktörer så långt som möjligt utgår från gemensamma begreppsdefinitioner. Det är också viktigt att det finns en tydlig förståelse för varje aktörs ansvar i relation till ensamkommande barn. I detta avsnitt ges därför definitioner av några centrala begrepp som är av vikt i arbetet med ensamkommande barn som försvinner, samt en beskrivning av varje aktörs ansvar.

Begrepp och definitioner

Ensamkommande barn

Ensamkommande barn definieras i lag (1994:137) om mottagande av asylsökande med flera, i 1 § som "En person under 18 år som vid ankomsten till Sverige är skild från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt in i föräldrarnas ställe, eller som efter ankomsten står utan sådana ställföreträdare".

Även om samverkansplanen gäller ensamkommande barn, det vill säga personer under 18 år, utesluter inte det att delar av planen även är möjliga att tillämpa i samverkan runt ensamkommande unga som har fyllt 18 år.

Avviken/försvunnen

Begreppet "avviken" används i första hand för att benämna att barnet lämnat sitt boende och inte går att få kontakt med. Det kan röra sig om barn som av egen vilja håller sig undan kontakt med svenska myndigheter eller barn som förs bort mot sin vilja. Om barnet inte går att få kontakt med och inte påträffats eller kommit tillbaka efter tre månader räknas barnet som "försvunnet". Denna samverkansplan rekommenderar arbetssätt och rutiner som gäller för de första tre månaderna som barnet är avviket.

Aktörens ansvar

Migrationsverket

Migrationsverket ansvarar för att ta emot och pröva asylansökan, hålla i utredningssamtal tillsammans med barnet, god man och barnets juridiska ombud, och anvisa barnet till en kommun för boende. Myndigheten ska även efterforska barnets familjemedlemmar under asyltiden, handlägga frågor som rör ekonomiskt bistånd till barnen, samt administrera ersättningar till kommuner. Migrationsverket utreder även förutsättningar för ordnat mottagande i hemlandet för barn som ska återvända efter ett avslag.

Kommunen

Kommunen ansvarar för det praktiska mottagandet av ensamkommande barn, det vill säga förordnande av god man, boende, daglig omsorg, eventuellt särskilt stöd och skolgång. Grunden för det kommunala mottagandet av ensamkommande barn är den så kallade normaliseringsprincipen, vilken innebär att alla barn som vistas i Sverige så långt möjligt ska omfattas av samma sociala omvårdnadssystem.

Socialtjänst

Socialtjänsten ansvarar för att utreda barnets behov av boende och stöd och att utifrån detta placera barnet i ett lämpligt boende (se nedan) samt utforma eventuellt övrigt stöd. Innan placeringen gör socialnämnden en plan

över vilken vård barnet är i behov av (vårdplan).

Överförmyndarförvaltningen och god man
Överförmyndarförvaltningen i Uppsala arbetar på uppdrag av överförmyndarnämnderna i länets kommuner och ansvarar bland annat för att förordna och utbilda gode män åt ensamkommande barn.

God man arbetar på frivilligbasis och företräder barnet i både vårdnadshavares och förmyndares ställe. God man tar beslut i frågor som rör barnets personliga, ekonomiska och rättsliga angelägenheter.

Den gode mannen ska vara det nav kring vilket barnets alla angelägenheter samordnas och hen behöver hålla sig informerad om barnets situation för att kunna genomföra sitt uppdrag och vid behov kunna vidta de åtgärder som bedöms nödvändiga. Det innebär att god man har ett ansvar att hålla en regelbunden kontakt inte bara med barnet utan också med det hem som barnet vistas i och barnets skola.

Det faktum att god man inte har samma juridiska sekretessbegränsningar som till exempel socialtjänsten gör hen till en nyckelaktör när ett ensamkommande barn försvinner.

Boendet

Ensamkommande barn placeras vanligtvis i familjehem, stödboende eller hem för vård eller boende (nedan kallat HVB-hem). I samband med placeringen skriver socialtjänsten, tillsammans med barnet, god man och boendet, en plan där ansvar och roller mellan boendet, den gode mannen, socialtjänsten och eventuellt andra verksamheter ska framgå. Boendet ska samarbeta med socialtjänst och god man runt barnet och se till att skolarbete, fritidsaktiviteter, kontakt med familj och släkt, och hälso- och sjukvård fungerar.

Skolan

Asylsökande barn har inte skolplikt men de har samma rätt till utbildning som skolpliktiga barn. Skolan ansvarar för att samarbeta kring

det dagliga skolarbetet med boendet och att medverka i samtal om skolsituationen med socialtjänsten och god man eller särskilt förordnad vårdnadshavare.

Polismyndigheten

Polisen ansvarar för att söka efter försvunna personer. När en person anmäls försvunnen är det viktigt att polisen så snart som möjligt får så mycket information och uppgifter som möjligt om personen så att det beroende på omständigheter kan vidtas rätt åtgärder. Det första polisen gör när en person anmäls försvunnen är att skaffa sig ett bra underlag genom att ställa frågor. Se faktaruta sid. 12.

Region Uppsala

Asylsökande barn omfattas av samma rätt till hälso- och sjukvård och tandvård som barn som är folkbokförda i landet. Hälso- och sjukvården ska på socialnämndens initiativ, i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa, samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs.

Cosmos Asyl- och integrationshälsan drivs av Region Uppsala. Cosmos erbjuder frivillig och kostnadsfri hälsoundersökning till asylsökande och nyanlända i hela länet. Syftet med hälsoundersökningen är att göra en medicinsk bedömning av hälsan och uppmärksamma behov av vård och smittskyddsåtgärder. Barn under 13 år får också ett uppföljande läkarbesök, övriga träffar läkare vid behov.

Civilsamhällets organisationer

Många ensamkommande barn har lågt förtroende för myndigheter och håller sig därför undan kontakt med vuxna.

Verksamheter som bedrivs av frivilligorganisationer har lättare att få barnens förtroende och därmed skydda dem mot utnyttjande och exploatering. Dessa verksamheter fyller ofta en viktig funktion i att kunna erbjuda barn, såväl i som utanför asylprocessen, stöd och information från vuxna.

En rad frivilligorganisationer kommer i kontakt med ensamkommande barn genom exempelvis uppsökande verksamhet i riskmiljöer, sociala aktiviteter, läxhjälp, juridisk rådgivning och stöd i myndighetskontakter.

Exempel på frivilligorganisationer som kommer i kontakt med ensamkommande barn i Uppsala län är Uppsala Stadsmission, Svenska Kyrkan, Röda Korset, Rädda Barnen och Barnombudet i Uppsala.

3. Att förebygga att ensamkommande barn avviker

Vad händer i ankomstskedet?

När ett barn anländer till Sverige och kommer i kontakt med en svensk myndighet och vill söka asyl, vägleds barnet till Migrationsverkets närmaste kontor. Migrationsverket har ett första samtal med barnet i form av registrering av en asylansökan. I detta samtal tar Migrationsverket reda på barnets bakgrund och identitet samt annan nödvändig information som ligger till grund för anvisning till en kommun. Migrationsverket informerar socialtjänsten i ankomstkommunen att ett ensamkommande barn har anlänt. Socialtjänsten i ankomstkommunen utreder barnets behov av boende och stöd och beslutar om tillfällig boendeplacering och stöd i väntan på kommunanvisning. Socialnämnden eller Migrationsverket meddelar överförmyndarnämnden om att ett ensamkommande barn befinner sig i kommunen och är i behov av en god man, varefter överförmyndarnämnden utser en god man åt barnet.

Vad händer efter anvisning till kommun?

Efter anvisning till en kommun ansvarar socialtjänsten/socialnämnden i anvisningskommunen för att utreda barnets behov av boende och stöd och att utifrån detta placera barnet i ett lämpligt boende, vanligtvis familjehem, stödboende eller HVB-hem. Varje placerat barn ska ha en särskilt utsedd socialsekreterare som kontinuerligt följer den vård barnet får och vid behov bedömer om vården eller stödet behöver förändras. Överförmyndarnämnden i vistelsekommunen ansvarar för att utse en ny god man till barnet.

Förebyggande insatser från respektive aktör

Förebyggande insatser från Migrationsverket

- Migrationsverket ska ge tydlig och lättillgänglig information till barnet om hela asylprocessen, så att barnet i så hög grad som möjligt kan vara delaktig i processen.
- Migrationsverket ska vara extra uppmärksam på riskfaktorer (exempelvis tecken på människohandel och annan form av utnyttjande samt barnets ohälsa) tidigt i processen.
- Ett tätt samarbete mellan Migrationsverket och socialtjänsten är av stor vikt, speciellt när det gäller avvikande i ankomstskedet. Migrationsverket ska göra en orosanmälan till socialtjänsten i ankomstkommunen vid minsta oro för barnets välbefinnande och behov av

skydd, detta för att socialtjänsten ska kunna göra en risk- och skyddsbedömning för barnets bästa. Vid misstanke om brott ska polisen alltid kontaktas.

Förebyggande insatser från socialtjänsten

- Socialtjänsten ska alltid göra en risk- och skyddsbedömning vid första mötet med barnet. Socialtjänsten ska vara extra uppmärksam på riskfaktorer för ett avvikande/ försvinnande (se "Checklista i förebyggande syfte" på s. 11), särskilt i ankomstskedet - oavsett längden på vistelse i kommunen. Detta är viktigt för vidare handläggning i anvisningskommunen, så att riskfaktorer dokumenteras och kan kommuniceras mellan de båda socialtjänsterna om barnet och god man samtycker till det.²
- Socialtjänsten ska vid behov förbereda ensamkommande barn på ett eventuellt avslag. Ett avslagsbesked innebär en stor omställning för ett barn och bristen på alternativ kan leda till att barnet överväger en tillvaro som papperslös i Sverige. Genom att förklara asylprocessen och risken för att få ett avslag för barnet på ett enkelt sätt och genom att tillsammans med barnet hitta alternativa målbilder vid avslag, såsom utbildning eller arbete i hemlandet, kan försvinnanden förebyggas.
- Socialtjänsten ska under hela placeringen noga följa den vård barnet får genom besök i boendet och samtal med barnet, gode man och personal i boendet. Socialtjänsten ska regelbundet följa upp om vården kan tillgodose barnets behov av stöd och skydd, eller om den bör ändras i inriktning eller utformning. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till hans eller hennes ålder och mognad. Enligt socialtjänstlagen behöver barn som fyllt 15 år samtycka till de insatser som erbjuds för att de ska kunna genomföras.³
- Socialtjänsten ska vara extra observanta och stärka stödet runt barnet vid faser i asylprocessen med förhöjd risk för avvikning/försvinnande. (se "Checklista i förebyggande syfte" på s. 11).
- Socialtjänsten ska ha kontinuerlig kontakt med god man, då god man alltid ska agera för barnets bästa och i vissa fall kan ha mer information om barnets asylprocess än vad socialtjänsten har.

Förebyggande insatser från boendet

- Boendet i ankomstkommunen bör ta ett foto på barnet vid inskrivning på boendet. Information ska ges om hantering och syftet med fotografering. Foto bara får tas om barnet samtycker till det. Om barnet är under 15 år krävs även att god man samtycker till att foto tas. Fotot ska förvaras inlåst i barnets pärm, enligt gällande sekretessregler. Vid oro för ett avvikande/försvinnande kan fotot delas med berörda parter, exempelvis polis, om barnet samtyckt till detta innan.
- Om barnet samtycker till det kan boendet i samband med inskrivningen inhämta kontaktuppgifter till närstående person som inte är god man, till exempel en kompis, som boendepersonalen kan kontakta vid oro eller misstänkt avvikande/försvinnande, i syfte att få kontakt med barnet.

² Kännedomen om barnet är av naturliga skäl ofta ganska knapphändig i ankomstkommunen, men det kan finnas information som behöver förmedlas till anvisningskommunen. Informationen kan föras över efter samtycke av barnet och den gode mannen, om en sådan har hunnit utses. Se Socialstyrelsen (2016). *Ensamkommande barn och unga - Handbok om socialnämndens ansvar och uppgifter*, s. 21f.

³ 11 kap. 10 § socialtjänstlagen (2001:453).

- Boendet ska vara extra observanta och stärka stödet runt barnet vid faser i asylprocessen med förhöjd risk för avvikning/försvinnande. Vid oro för avvikande/försvinnande ska orosanmälan till socialtjänsten göras (se "Checklista i förebyggande syfte" på s. 11).
- Boendet ska ha kontinuerlig kontakt med god man då god man alltid ska agera för barnets bästa och i vissa fall kan ha mer information om barnets asylprocess än vad boendet har.
- Boendet ska ha kontinuerlig kommunikation med barnets socialsekreterare och uppmärksamma socialsekreteraren på om barnets vårdbehov förändras.
- Boendet ska göra orosanmälan till socialtjänsten om personalen uppmärksammar tecken som tyder på att barnet kan komma att avvika (se "Checklista i förebyggande syfte" på s. 11).

Förebyggande insatser från god man och överförmyndarförvaltningen

- Överförmyndarförvaltningen ska tydligt informera god man om vilket ansvar denne har om barnet avviker.
- För att kunna stötta och förebygga avvikande/försvinnande bör god man informera socialtjänsten, boendet och skolan om eventuella avslag i asylärenden, om detta inte bedöms vara till men för barnet.
- God man ska vid oro för avvikande/försvinnande göra orosanmälan till socialtjänsten. God man bör även kommunicera oro för avvikande/försvinnande till boendet och mentor eller elevhälsan vid elevens skola så att de kan vara extra uppmärksamma på risksignaler och vid behov ge extra stöd (se "Checklista i förebyggande syfte" på s. 11).

Förebyggande insatser från skolan

- Skolan ska samverka med socialtjänsten, god man och kontaktperson vid boende gällande elevens närvaro på skolan och elevens mående.
- Skolan ska vid oro för avvikande/försvinnande göra orosanmälan till socialtjänsten (se "Checklista i förebyggande syfte" på s. 11).

Förebyggande insatser från hälso- och sjukvården

- Hälso- och sjukvården bör ha tillräckliga kunskaper för att kunna uppmärksamma riskfaktorer för avvikande/försvinnande (se "Checklista i förebyggande syfte" på s. 11).
- Hälso- och sjukvården ska vid oro för avvikande/försvinnande göra orosanmälan till socialtjänsten.

Checklista i förebyggande syfte

Omständigheter då vuxna runt barnet bör vara mer uppmärksamma

- ☐ Misstankar om att barnet är offer för människohandel
- ☐ Förväntat avslag på asylansökan
- ☐ Avslag på asylansökan
- ☐ Pågående överklagande av tidigare avslagen asylansökan
- ☐ Åldersuppskrivning
- ☐ Barnet närmar sig 18-årsdagen
- ☐ Påtaglig psykisk ohälsa
- ☐ Annat riskbeteende hos barnet/den unge

Riskbeteenden innan eventuell avvikning

- ☐ Är ofta borta från boendet
- ☐ Hög frånvaro i skolan
- ☐ Undviker kontakt med personal och andra boende på boendet
- ☐ Blir hämtad av okända vuxna
- ☐ En "anhörig" dyker upp plötsligt och för barnets/den unges talan
- ☐ Har mycket pengar, kan inte redovisa för pengarna
- ☐ Misstänkt kriminalitet
- ☐ Varit aktuell hos polisen
- ☐ Misstänkt bruk/missbruk av alkohol eller andra droger

Stödinsatser vid riskfaktorer/riskbeteende

- ☐ Strukturerad vardag i form av skola eller sysselsättning.
- ☐ Utsedd ansvarig kontaktperson på boendet.
- ☐ Meningsfulla fritidsaktiviteter
- ☐ Skapa en bild av den unges nätverk.
- ☐ Kontakt med barnets anhöriga (om möjligt).
- ☐ Nätverksmöten med berörda parter.
- ☐ Socialtjänsten kan behöva utreda behov av stödinsatser utifrån barnet/den unges uppvisade problematik.

Vid påtaglig psykisk ohälsa

1. Prata med barnet. Motivera barnet att kontakta vårdcentral, barn- och ungdomspsykiatrisk mottagning eller elevhälsan. Erbjud om möjligt att följa med barnet.
2. Om barnet inte vill ha en egen vårdkontakt kan elevhälsa, vårdcentral eller barn- och ungdomspsykiatrisk mottagning kontaktas för rådgivning. Sekretess kan påverka hur mycket information om barnet som kan lämnas ut.
3. Om akut – kontakta barn- och ungdomspsykiatrisk akutmottagning samt god man.

4. Rutiner när ett barn avviker

Ensamkommande barn kan avvika vid olika tillfällen under asylprocessen, såväl i ankomstskedet innan barnet har anvisats till en kommun som efter att barnet har anvisats till en kommun.

Skyddsnäten runt barn i ankomstskedet är vanligtvis sämre än efter barnet har anvisats en kommun. Risken för avvikande och utsatthet för kriminalitet som människohandel är då extra stor och därför bör socialtjänsten och Migrationsverket vara extra uppmärksam på barn i ankomstskedet. Samverkan mellan socialtjänsten, polisen, Migrationsverket, boendet och eventuellt berörda inom frivilligsektorn måste fungera för att förhindra brott och skydda barnet.

Arbetsgruppens rekommendation är att ärendet bör ligga öppet hos socialtjänsten, överförmyndaren och polisen tills barnet påträffas (eller att det säkerställts att barnet varaktigt lämnat landet), eller minst tre månader, så att det skyddsnät som har funnits runt barnet i form av skola, god man och boende finns kvar när barnet återvänder. Innan ärendet stängs ska samråd ske med god man.

Det är viktigt att polisen i ett tidigt skede får tillräckligt med information för att göra bedömning av vilka insatser som bör vidtas. I många fall görs bedömningen att personen som anmälts försvunnen håller sig borta av fri vilja och ett aktivt sökande blir därför inte aktuellt. De allra flesta som försvinner dyker, enligt statistiken, upp självmant eller hör av sig inom 24 timmar.

Information som polisen är i behov av inför eftersökning av försvunnen person
Exakt var och när såg man personen senast? Har den försvunne en sjukdom och använder mediciner? Vilka kläder bar personen vid försvinnandet? Kan personen ha försvunnit frivilligt eller av misstag? samt andra liknande frågor som ställs utifrån en frågemall. Det är av största vikt att polisen vid en anmälan om försvunnen person får så mycket information som möjligt så att en riktig bedömning kan göras.

Agerande när ett barn avviker

Denna tabell beskriver processen för hur varje aktör ska agera när information fås om att ett ensamkommande barn avviker.

Aktör	Akut skede (dag 1-2)	Dag 2-90
Skola	- Om eleven inte kommer till skolan och inte går att nå per telefon: informera god man och boende. - Gör orosanmälan till socialtjänsten.	Samverka med boende, god man och socialtjänst.
Boende	- Om barnet inte kommer hem till boendet och inte går att nå per telefon: kontakta god man/särskilt förordnad vårdnadshavare, samt barnets skola om god man inte redan gjort detta. - Gör orosanmälan till socialtjänsten. Om barnet försvinner utanför kontorstid: Kontakta Uppsala socialjour på 018-15 00 00 och ge dem relevant information om barnet.	- Informera skolan. - Samverka med skola, god man och socialtjänst. Kontakta om möjligt barnets föräldrar. Kontakta andra personer runt barnet om barnet har samtyckt till att kontakter får tas.
God man	- Gör polisanmälan om försvunnen person senast 24 timmar efter det konstaterats att barnet/den unge inte kommit hem och barnet/den unge inte gått att nå. Anmälan görs till Polisen på telefonnummer 114 14. (se faktaruta sid 14). - Meddela barnets boende, socialtjänsten (ansvarig socialekreterare) och barnets skola.	Under hela tiden barnet är avviken: försök regelbundet få kontakt med barnet på de kontaktvägar ni kommit överens om. Kontakta om möjligt (och lämpligt) barnets föräldrar. Kontakta andra personer runt barnet om barnet har samtyckt till att kontakter får tas.
Socialtjänst	Genomför skyddsbedömning, vid behov inled utredning och bedöm om förutsättningar för ett	Under utredningstiden får socialtjänsten ta de kontakter som behövs för att bedöma behov av insatser. Kontakta

	omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU är uppfyllda. Om beslut om 6§ LVU tas skickas handräckningsbegäran till polisen. 2. Informera barnets gode man, som sedan gör en polisanmälan om försvunnen person. 3. Vid misstanke om att barnet utsatts för brott, exempelvis människohandel, gör en anmälan till polisen via blankett i SOFS 2014:6 (se bilaga 1). 4. Kontakta Uppsala socialjour på 018-15 00 00 och ge dem relevant information om barnet.	om möjligt (och lämpligt) barnets föräldrar. 2. Meddela Migrationsverket att barnet har avvikit, den sjunde i månaden efter att barnet avvikit.
Polis	1. Inled eftersök av försvunnen person och eventuellt brottsutredning. 2. Håll ett telefonförhör med god man och boendepersonalen, samt gör en nationell efterlysning och eventuellt en brottsutredning om misstanke om brott mot barnet finns. 3. Inled eftersök av en försvunnen person om det finns misstanke om att han eller hon befinner sig i livsfara, har fallit offer för ett brott eller en olyckshändelse, dvs fara för liv eller hälsa. En eftersökning inleds snabbt om det gäller ett barn, en äldre person eller en	1. Registrera att barnet avvikit i statistik över avvikna/försvunna ensamkommande barn.

	person som inte kan ta vara på sig själv på grund av sjukdom. Räddningstjänstdelen drar igång så snabbt som möjligt om det är fara för livet.	
Migrationsverket	1. När Migrationsverket får kännedom om att ett barn avvikit, ska detta säkerställas via barnets gode man. 2. Om barnet inte kommit till en inbokad kontakt ska Migrationsverket kontakta god man och socialtjänst.	1. När Migrationsverket konstaterat att barnet är avviket stängs ärendet. Om barnet hunnit komma tillbaka innan detta skett hålls ärendet fortsatt öppet. 2. Om barnet inte har ett verkställbart beslut om avvisning eller utvisning har barnet fortfarande rätt till LMA, men om barnet avviker eller håller sig undan en verkställighet av ett avvisnings- eller utvisningsbeslut upphör rätten till dagersättning omedelbart.

5. När ett barn påträffas

Barnet kan påträffas i olika riskmiljöer i länet.

Polisen, socialtjänstens uppsökande verksamhet eller frivilligorganisationer kan påträffa avvikna/försvunna och/eller ensamkommande barn som saknar tillstånd för sin vistelse i landet. Av olika skäl, till exempel på grund av rädsla, vill barnet inte alltid uppge sin identitet vid ett påträffande.

Barnet kan ofta tendera att hålla sig borta från myndigheter, samtidigt som kontakter med organisationer i civilsamhället kan kvarstå.

Vad som händer när ett barn som försvunnit återfinns eller påträffas beror delvis på om socialtjänsten i den kommun där barnet varit placerad (antingen ankomstkommun eller anvisningskommun) hunnit avsluta ärendet eller inte. Enligt Socialstyrelsens vägledning är det anvisningskommunen som har ansvar för barnet ifall det återvänder innan ärendet har avslutats hos socialtjänsten. Om ärendet

däremot har avslutats hos anvisningskommunen när barnet återfinns, gör Migrationsverket en ny anvisning. Migrationsverket kan i dessa ärenden anvisa barnet tillbaka till första anvisningskommun med hänvisning till anknytning.⁴

I det fall ett barn påträffas i en kommun om inte är anvisningskommun ska socialtjänsten i vistelsekommunen hjälpa barnet, i samarbete med anvisningskommunen, för att barnet ska kunna återvända till sin ursprungliga placering.

När ett barn påträffas eller återvänder till boendet är det viktigt att följa upp vad barnet har varit med om under tiden som avviken. Från barns och ungas berättelser framkommer det att de under sin tid som avviken ofta har utsatts för övergrepp, fått sin hälsa försämrad, skapat ett drogberoende eller dragits in i kriminalitet.

Checklista: agerande vid påträffande av ett avviken barn

Socialtjänst

- ☐ Om påträffandet sker i annan kommun än anvisningskommunen ska socialtjänsten i vistelsekommunen kontakta ansvarig socialtjänst i anvisningskommunen och informera om att barnet påträffats, samt utbyta relevant information.
- ☐ Socialtjänsten bör följa upp varje barn som återvänder med en utredning och ny bedömning av barnets behov av stöd och skydd.
- ☐ Socialtjänsten meddelar Migrationsverket och god man när barnet har återvänt till boendet.

Polisen

- ☐ Om barnet påträffas av polisen ges barnet stöd och motivation att återvända till boendet. Om barnet inte vill uppge var det bor kontaktas socialjouren. I det fall en handräckningsbegäran finns överlämnas barnet enligt denna.

⁴ Socialstyrelsen (2016). *Ensamkommande barn och unga – Handbok om socialnämndens ansvar och uppgifter*, s. 64.

6. Information och checklistor till dig som i ditt frivilliga arbete träffar ensamkommande barn

Många ensamkommande barn har lågt förtroende för myndigheter och håller sig undan kontakt med myndighetspersoner. Vissa av de ensamkommande som fyllt 18 år eller blivit uppskrivna i ålder har valt att inte flytta till Migrationsverkets anläggningsboenden utan håller sig kvar i kommunen och bor hos kompisar, på bussar, under broar osv. Även om de inte vill ha någon kontakt med myndighetspersoner, kan de ofta vilja ha fortsatt kontakt med personer ur civilsamhället. Verksamheter som bedrivs av frivilligorganisationer har lättare att få barnens förtroende och därmed skydda dem mot utnyttjande och exploatering. Dessa verksamheter fyller en viktig funktion i att kunna erbjuda barn och unga, såväl i som utanför asylprocessen, stöd och information från vuxna.

Checklista: Förebyggande insatser om du i ditt frivilliga arbete eller uppdrag träffar ensamkommande barn/unga som uppvisar riskbeteende, psykisk ohälsa eller på något annat sätt uttrycker behov av stöd och hjälp.

- ☐ Uppmuntra barnet/den unge att ta kontakt med personer som ingår i barnets nätverk, och som har ansvar att ge barnet stöd t.ex. god man, boendepersonal, socialsekreterare eller elevhälsa. Om ungdomen inte har något öppet ärende hos socialtjänsten, informera om att ungdomen har rätt att ansöka om vård och stöd. Hjälp gärna ungdomen att ta kontakt. Kontaktuppgifter till socialtjänsten finns på kommunens hemsida.
- ☐ Om barnet inte vill prata med någon i nätverket om sin problematik, kan du hjälpa barnet att ta reda på mer information om vilket stöd som finns att få. Det finns flera webbplatser med information som man tillsammans med barnet kan titta på (se "Kontaktuppgifter och stödmaterial", s. 18). Vissa organisationer har även telefonnummer som barnet kan ringa till för att ställa sina frågor.
- ☐ Se i övrigt "Checklista i förebyggande syfte" på s. 11.

Checklista: bemötande och agerande vid påträffande av ett avviket barn

- ☐ Uppmana barnet att kontakta god man, socialtjänst och boende. Om barnet inte vill göra detta själv kan erbjudas att, med barnets samtycke, sådan kontakt tas tillsammans med barnet.
- ☐ Prata med barnet och fråga vilken hjälp det kan behöva. Vilka organisationer kan kontaktas? Förslag på organisationer att kontakta finns i avsnitt 8.1, "Kontaktlista för barn och ungdomar som behöver stöd" på s. 18. Vilken information behöver barnet? Förslag på material att titta på tillsammans finns i avsnitt 8.4, "Tillgängligt stödmaterial", på s. 21.
- ☐ Gör en orosanmälan direkt till socialtjänsten/socialjouren i kommunen där påträffandet sker. Kontaktuppgifter finns på respektive kommuns hemsida.
- ☐ Vid misstanke om att barnet är utsatt för brott, till exempel människohandel, kontakta polisen på telefonnummer 114 14.

7. Övergripande rekommendationer till länets aktörer

Arbetsgruppen har identifierat följande utvecklingsområden för länets aktörer:

- De som i sin yrkesroll eller i sitt frivilligarbete regelbundet kommer i kontakt med ensamkommande barn bör ges kunskapshöjande insatser för att uppmärksamma riskfaktorer och risksignaler kring barn som försvinner/avviker och barn som är offer för människohandel, samt information om hur de kan samtala med barnet om detta. De bör även ges information om vart de och barnet kan vända sig för ytterligare stöd.
- För att åstadkomma ett enhetligt agerande över länet bör kommunerna säkerställa att samtliga HVB-hem, stödboenden och familjehem där socialtjänsten har pågående placeringar, samt samtliga grund- och gymnasieskolor i länet, känner till denna samverkansplan, följer rekommendationerna och använder checklistorna. För att garantera en likvärdig behandling är det särskilt viktigt att säkerställa att upphandlade privata boenden har samma eller likvärdiga rutiner och riktlinjer som de kommunala boendena.
- Överförmyndarnämnden ansvarar för att samtliga gode män känner till denna samverkansplan, följer rekommendationerna och använder checklistorna. Polisen ansvarar för att sprida och implementera samverkansplanen till relevanta delar inom sin verksamhet i länet.
- Alla som i kontakten med ensamkommande barn uppmärksammar risksignaler som tyder på att barnet/den unge planerar att försvinna/avvika, har avvikit eller vistas i riskmiljöer bör göra en orosanmälan till socialtjänsten.
- När ett barn har avvikit bör ärendet ligga öppet hos socialtjänsten, överförmyndaren, och polisen tills barnet påträffas (eller säkerställts att barnet varaktigt lämnat landet), eller minst tre månader, så att det skydds nät som har funnits runt barnet i form av skola, god man och boende finns kvar när barnet återvänder. Innan ärendet stängs ska samråd ske med god man.
- Samverkande parter bör undersöka och överväga möjligheterna att upprätthålla samverkan under tiden barnet är avviket. En möjlig modell för detta kan vara att ansvarig socialtjänst, utifrån sitt ansvar att utreda barnets behov av stöd och skydd, regelbundet sammankallar god man, boendepersonal, Polisen, skola och eventuella andra berörda parter till ett avstämningsmöte i syfte att samla och utbyta information om barnet och var det befinner sig, samt samordna det eftersökande arbetet.
- Myndigheterna och frivilligorganisationer inom området bör ha ett särskilt tätt samarbete när det gäller de barn som lever som papperslösa och som har hamnat utanför samhällets skyddssystem.
- Kommunerna bör undersöka möjligheten att föra statistik över försvunna ensamkommande barn.

8. Kontaktuppgifter och stödmaterial

8.1 Kontaktlista för barn och ungdomar som behöver stöd

BRIS – Telefon för barn och unga

För barn under 18 år som önskar kontakt med kurator.

Webbplats: www.bris.se

Telefon: 116 111

Gratis och anonymt (alla dagar 14.00-21.00)

Chatt/e-post: Skapa BRIS-konto och ta kontakt via chatt eller mail.

Språk: Svenska

BO – Barnombudsmannen

För barn under 18 år. BO berättar om rättigheter och vart man kan vända sig för att få hjälp.

Webbplats: www.bo.se

Telefon: 020-23 10 10

Gratis och syns inte på telefonräkning (mån-fre 9.00-15.00, lunchstängt 12.00-13.00)

Språk: Svenska

IVO – Barn- och ungdomslinjen

Frågor kring rättigheter. Barn kan även ta kontakt och berätta om det som inte fungerar bra i socialtjänsten eller i hälso- och sjukvården.

Webbplats: www.ivo.se

Telefon: 020-120 06 06

Gratis och syns inte på telefonräkningen (mån-fre 12.00-18.00)

Chatt: Mån-fre 16.00-18.00

E-post: beratta@ivo.se

Språk: Svenska

Röda Korset – jourhavande kompis

För alla barn och ungdomar upp till 25 år. Prata om vad som helst med en "kompis".

Webbplats: www.rkuf.se

Chatt: Anonymt

(mån-fre 18.00-22.00, lör-sön 14.00-18.00)

Språk: Svenska

Rädda Barnens – Stödlinje/helpline

Barn på flykt och i migration.

Webbplats: www.rb.se

Telefon: 0200-77 88 20,

Anonymt och kostnadsfritt

(mån-fre 15.00-18.00)

Språk: Svenska, dari, arabiska, pashto, engelska alla dagar. Vissa dagar även somaliska och tigrinja.

Rädda Barnens – Dina rättigheter

Info och stödchat. Heder, barnäktenskap, tvångsgifte, kärlek och relationer.

Webbplats: www.dinarattigheter.se

Chatt: Tis-tor 19.00-21.00,

Juridisk rådgivning tors 17.00-18.00

E-post: stodchatt@rb.se

Språk: Svenska, engelska, arabiska, persiska, sorani, franska, dari, kurmanci, romani, turkiska

UMO

Ungdomsmottagning på nätet.

Webbplats: www.umo.se

E-post: info@umo.se

TRIS (tjejs rätt i samhället)

Webbplats: www.tris.se

Telefon: 0774-40 66 00

E-post: ingo@tris.se

Youmo

Webbplats med information om hälsa, jämställdhet, sex, relationer och rättigheter riktad till nyanlända och asylsökande barn och unga i åldrarna 13–20 år.

Webbplats: www.youmo.se

Språk: Svenska, engelska, arabiska, dari, somaliska och tigrinja.

8.2 Kontaktlista för dig som är vuxen och möter ensamkommande barn

Asyl- och integrationshälsan COSMOS

Erbjuder asylsökande och nyanlända i Uppsala län kostnadsfri hälsoundersökning. Under samtalet ställs frågor om hälsa, prover tas och information ges om den svenska hälso- och sjukvården. På Cosmos arbetar sjuksköterskor, barnmorska, läkare, undersköterska och medicinsk sekreterare. All sjukvårdspersonal och tolkar har tystnadsplikt.

Telefon: 018-611 89 17

Besöksadress: Märstagatan 2, Uppsala

E-post: cosmos.hoh@regionuppsala.se

Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) i Uppsala län

Barn- och ungdomspsykiatri riktar sig till barn och ungdomar i åldrarna 0-18 år boende i Uppsala län. BUP är en specialistverksamhet inom sjukvården, tillhör Akademiska sjukhuset. Erbjuder specialistvård för psykiska sjukdomar och svårare psykiatriska tillstånd.

Vid akuta tillstånd, till exempel akut risk för självmord, ring BUP:s akutpersonal på telefon 018 – 611 25 29 dygnet runt. Om situationen är så akut att det finns omedelbar fara för liv ring 112.

Telefonrådgivning: 018-611 25 29 (vardagar 8-16)

Akuta livshotande ärenden som inte kan vänta till ordinarie kontorstid: 018-611 25 29 (dygnet runt)

Webbplats:

<http://www.akademiska.se/sv/Verksamheter/Barn--och-ungdomspsykiatri>

BRIS – Vuxentelefon om barn

Prata kring oro om egna eller andra barn upp till 18 år. Kuratorer svarar och syftet är att den som ringer ska få stöd, vägledning och information om hur hen kan bidra till att förändra ett barns situation till det bättre.

Webbplats: www.bris.se

Telefon: 0771-50 50 50

Anonymt, (mån-fre 9.00-12.00)

Språk: Svenska

Brottsofferjouren (BOJ)

Ger stöd till alla brottsutsatta. Råd och vägledning, information om polisanmälan, förhör och rättegång, Hjälp att söka ersättning.

Webbplats: www.boj.se

Telefon: 0200-21 20 19

Gratis och anonymt

Språk: Svenska

IVO

Frågor, synpunkter eller tips om missförhållande. IVO ger vägledning på en generell nivå.

Webbplats: www.ivo.se

Telefon: 010-788 50 00 (växel)

(mån-fre 8.00-16.30)

Språk: Svenska

Rädda Barnens Orostelefon

Samtalsstödare svarar på frågor kring våldsbejakande extremism. Syftet med Orostelefonen är att stödja de människor som befinner sig i närheten av en person som dras till våldsbejakande extremism men också för att ge råd och information kring ämnet.

Webbplats: www.rb.se

Telefon: 020-100 200

Gratis, anonymt och syns inte på telefonräkning,

(mån-fre 9.00-16.00, lunchstängt 12.00-13.00, kvällsöppet mån, ons och fre 19.00-22.00)

Chatt: Anonymt, mån, ons, fre 18.00-22.00

Språk: Svarar på flera språk

Sjukvårdsrådgivningen 1177

Samtal med sjuksköterska, vid oklara hälsotillstånd.

Webbplats: www.1177.se

Telefon: 1177 (dygnet runt)

Språk: Svenska, arabiska, somaliska och finska

8.3 Kontaktlista Uppsala län

Länsövergripande socialjour

Ring socialjouren på nummer 018-15 00 00 om du behöver akut hjälp av socialtjänsten kvällar och helger. Socialjouren ger dig råd och stöd. Socialjouren arbetar nära både polis och andra berörda myndigheter och kan i vissa fall även själv agera som en myndighet. Du kan vara anonym om ditt samtal gäller en annan person. Vid livshotande situationer, ring 112.

Socialjouren arbetar för dig som bor i Enköpings, Heby, Håbo, Knivsta, Tierps, Uppsala, Älvkarleby eller Östhammars kommun.

Länets kommuner

Söker du stöd och hjälp i din kommun under kontorstid ringer du via växeln:

Enköping

Växel: 0171-62 50 00

Knivsta

Växel: 018-34 70 00

Älvkarleby

Växel: 026-832 10

Heby

Växel: 0224-36 000

Tierp

Växel: 0293-21 80 00

Östhammar

Växel: 0173-860 00

Håbo

Växel: 0171-525 00

Uppsala

Växel: 018-727 06 80

Uppsala Stadsmission

Adress: Kungsängstorg 2, 753 19 Uppsala

Telefon: 018-56 40 21

reception@uppsalastadsmission.se

Svenska Kyrkan i Uppsala stift

Svenska kyrkan i Uppsala stift, Box 1314, 751 43 Uppsala

Besöksadress: Dragarbrunnsgatan 71, Uppsala
(Receptionen öppen måndag-torsdag 8:00-16:00, fredag 8:00-15:00)

Telefon: 018-68 07 00 (växel, öppen måndag-fredag 8:00-16:00)

E-post: uppsalastift@svenskakyrkan.se

Migrationsverket

Mottagningsenhet 1

Bolandsgatan 16

753 23 Uppsala

010-485 06 46 (måndag - fredag 09.00 - 11.00)

Övrig tid, ring Kontaktcenter: 0771-235 235
(måndag - fredag 08.00 - 16.00)

Region Uppsala

Växel: 018-611 00 00

E-post: region.uppsala@regionuppsala.se

Besöksadress: Storgatan 27, 753 31 Uppsala
(Receptionen är öppen vardagar 07.30–17.00)

Länsstyrelsen

Besöksadress: Bävernsgården 17

Postadress: 751 86 Uppsala

Telefon: 010-223 30 00 (växel)

E-post: uppsala@lansstyrelsen.se

8.4 Tillgängligt stödmaterial

Migrationsverket

Ett gemensamt ansvar för ensamkommande barn och ungdomar

Migrationsverket i samverkan med andra myndigheter och SKL. En skrift som vänder sig till den som är viktig vuxen eller arbetar professionellt med ensamkommande barn och ungdomar i Sverige. Den beskriver olika myndigheters roll och ansvar i mottagandet.
https://www.migrationsverket.se/download/18.4100dc0b159d67dc6149052/1494849365321/Rapport_ensamkommande+barn.pdf

Information till ensamkommande som söker asyl:

<https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/For-dig-som-ar-barn-och-har-sokt-asyl.html>

Socialstyrelsen

Sedan 2017 finns ett nationellt kunskapscentrum för ensamkommande barn med uppgift att samla och sprida kunskap och tydliggöra hur lagar och regler ska tillämpas. De har även en svarstelefon dit de som arbetar inom socialtjänst eller sjukvård kan vända sig med frågor, med nummer 075-247 45 45.

<http://www.socialstyrelsen.se/barnochfamilj/ensamkommandebarn>

Kunskapsstöd till professionella samlas på Kunskapsguiden:

<http://www.kunskapsguiden.se/barn-och-unga/Teman/ensamkommande-barn-och-unga/Sidor/Default.aspx>

Filmer och annat material riktat till barnen:

<http://www.kunskapsguiden.se/barn-och-unga/Teman/ensamkommande-barn-och-unga/Sidor/Information-till-ensamkommande-barn-och-unga.aspx>

[barn-och-unga.aspx](#)

Rädda barnen

Stödmaterial för personer som arbetar med barn på flykt:

<https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/arbetar-med-barn/nyanlanda-barn/>

Information om traumamedveten omsorg (TMO):

<https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/arbetar-med-barn/tmo/>

Korta filmer där Rädda Barnens psykologer Pernilla och Jannes pratar om vad trauma är och om barns behov av trygghet och goda relationer.

<https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/arbetar-med-barn/psykologens-tips-till-dig-som-moter-barn-som-flytt-till-sverige/>

Barnombudsmannen

Filmer till barn som mår dåligt:

<https://www.barnombudsmannen.se/barnombudsmannen/i-media/nyheter/20171/filmer-ska-hjalpa-ensamkommande-som-mar-daligt/>

Barnombudet i Uppsala län (BOiU)

Barnrätt för alla. Kostnadsfritt material och metoder för att lära ut om Barnkonventionen.

<https://barnrattforalla.se/>

Rättsmedicinalverket

information till ensamkommande om åldersbedömningar:

<https://www.rmv.se/berord/medicinsk-aldersbedomning/for-dig-som-asylsokande>

Riksföreningen gode män vårnadshavare

<https://www.rgm.se/>

